

Ilgtermiņa finanšu plānošanas un pēctecības labklājības saraksts

Daži kontroljautājumi, kas jums palīdzēs labāk izprast savu finansiālo situāciju, domājot par ilgtermiņa finanšu plānošanu un pēctecību.

Jums pieder:

Investīcijas / uzkrājumi	
Uzņēmums / privātais bizness	
Nekustamais īpašums Latvijā	
Nekustamais īpašums ārpus Latvijas	
Vērtspapīri	
Ilgtermiņa ieguldījumi	
Īstermiņa uzkrājumi	
Apdrošināšana	
Dārglietas	
Mākslas objekti / gleznas	
Citi līdzekļi, piemēram, naudas līdzekļi / uzkrājumi kontos bankās ārpus Latvijas	

Ja rodas jautājumi vai nepieciešama papildu informācija, lūdzu, sazinieties ar savu privātbankieri. Mantojuma jautājumos Swedbank sadarbojas ar advokātu biroju Sorainen.

Swedbank

SORAINEN

- ▶ Uzlikumus mantojuma atstājējam (piemēram, pieņēmums uzturēt kādu personu; veikt naudas maksājumus kādai konkrētai personai; konkrētā veidā izlietot no mantas iegūto peļņu u.tml.).
- ▶ Mantojumam piemērojamos normatīvos aktus (tas ir aktuāli, ja persona, piemēram, dzīvo ārvalstīs, bet vēlas, lai mantojums tiktu sadalīts pēc Latvijas likumiem).
- ▶ Bērnu aizbildniecības jautājumus.
- ▶ Dažādu nākotnē iespējamu problēmu risinājumus (piemēram, strīdi starp mantiniekiem, mantas izšķērdēšana u.tml.).
- ▶ Situāciju risinājumus, kad likumiskie mantinieki nav plānojuši savu rīcību ar mantoto īpašumu vai arī viņiem nav nepieciešamās kompetences īpašuma pārvaldīšanai (piemēram, specifiskā nozarē strādājoša uzņēmuma pārvaldīšanai).

4 Kas jāapsver pirms vērsšanās pie profesionāļa?

Testamenta sastādīšana var būt diezgan komplicēts process. Ir dažādas tiesiskās prasības, kas jāievēro, lai testaments būtu spēkā un tajā būtu pareizi ierakstītas personas vēlmes. Sastādot testamentu bez eksperta palīdzības, grūti novērtēt visus iespējamus riskus, kas var radīt lielas problēmas jūsu tuviniekiem.

Lai tikšanās ar profesionāli būtu pēc iespējas efektīvāka, ieteicams apsvērt šādus jautājumus:

- ▶ Kādi ir mantojuma mērķi, individuālās vēlmes un kādas ir prioritātes?
- ▶ Kādu mantu ir plānots atstāt (nauda, vērtspapīri, nekustamais īpašums, cita manta un investīcijas, gleznas, dārglietas u.tml.)?
- ▶ Vai pieder īpašums ārpus Latvijas?

>>>>>>

▶ Kādi ir īpašuma mantošanas principi: kad, kādā veidā, kam un kādā apmērā sadalīt atstājamo īpašumu, vai vēlaties noteikt mantošanas nosacījumus?

▶ Kas notiktu, ja paredzētais mantinieks nomirtu pirms laika (kuri būtu tālākie mantinieki)?

▶ Vai jums ir apgādājāmie (bērni, vecāki, laulātais) un vai kādam no ģimenes locekļiem ir īpašas vajadzības?

▶ Vai plānojat mainīt dzīvesvietu?

▶ Ja plānojat aiziet no aktīvas ģimenes biznesa vadības – kas pārņems vadītāja amatu; kāda būs jūsu iesaistīšanās; kādi ir vēlamās atmaksāšanās apjomi?

▶ Ja plānojat atstāt mantiniekiem ģimenes biznesu – kāds ir jūsu redzējums par turpmāko biznesa vadību pēc jūsu aiziešanas; vai ģimenes loceklis spēš tikt ar to galā?

▶ Vai vēlaties visu īpašumu atstāt uzreiz vai vēlaties radīt iespēju ļaut izmantot to arī nākamajam paaudzēm?

▶ Vai jūs vai kāds ģimenes loceklis veicat darbību, par kuru nepārtraukti pastāv iespēja izcelties tiesas strīdiem?

▶ Kādas ir attiecības starp ģimenes locekļiem un paredzētajiem mantiniekiem (atbilde ir nepieciešama, lai novērtētu iespējamo nesaskaņu un strīdu varbūtību)?

▶ Vai jums ir uzticama persona, kurai jūs vēlētos uzticēt jūsu gribas izpildi mantinieku labā (draugi, ģimenes locekļi, advokāts)?

▶ Vai jums ir citas svarīgas vēlmes?

ILGTERMIŅA FINANŠU PLĀNOŠANA UN PĒCTECĪBA Četri jautājumi, kas sev jāuzdod

Paaudžu maiņa ir tikpat dabiska kā gadalaiki. Tāpēc mantojuma jautājumi ir nozīmīgi ikvienam no mums. Mantojuma plānošana ir atbildīgs uzdevums, kura īstenošana nav jāatliek tikai uz vecumdienām. Ja plānojat savas finanses jau tagad, ir vērts parūpēties arī par mantojuma tiesiskajiem aspektiem. Mēs palīdzēsim aplūkot svarīgākos no tiem.

>>>>>>

1 Kādi ir jūsu mērķi un vajadzības?

Individuāliem jautājumiem ir nepieciešamas individuālas atbildes. Mūsu Private Banking finanšu plānošanas pakalpojumi sniedz visaptverošu analīzi, kurā tiek ņemts vērā ikviens finansiālais aspekts. Kopīgi finanšu konsultācijā mēs analizējam un novērtējam finanšu situāciju, ņemot vērā jūsu vajadzības un mērķus, nosakām riska profilu un piedāvājam ieskatu riska vadības principos.

Finanšu konsultācija sākas ar detalizētu analīzi, lai nodrošinātu, ka jūs un jūsu aktīvi esat gatavi nākotnei. Kopīgi izvērtēsim mērķus un vēlmes, kā arī esošo finansiālo situāciju, apskatīsim ienākumus un izdevumus, aktīvus un saistības, nodokļus, nekustamo īpašumu, laulāto kopīpašumu un situāciju no pēctecības skatu punkta.

AKTĪVI	PAŠĪVI
Likvidie aktīvi	Īstermiņa saistības
Ilgtermiņa investīcijas	Ilgtermiņa saistības
Citi aktīvi	Pensija, citi

Kopējā vērtība

ĪENĀKUMI	IZDEVUMI
Alga	Ikdienas tēriņi
Dividendes	Finansējumu izmaksas
Citi ienākumi	Citas izmaksas
Kopējie ienākumi	Kopējie izdevumi

Brīvie līdzekļi

Veicot šo analīzi un izpētot visus aspektus, jūs saņemsiet ērti lietojamu un profesionālu pārskatu – **jūsu personīgo finanšu plānu**, kurā būs informācija par ienākumu, izdevumu un aktīvu iespējamo attīstību. Jūsu finanšu plāns var palīdzēt atbildēt, piemēram, uz jautājumu par to, kādas finansiālās izmaiņas ir iespējamas, pārejot no viena dzīves cikla posma uz nākamo.

>>>>>

Jūsu ieguvumi:

- ▶ Jūs saņemat ērti lietojamu un profesionālu pārskatu par savām finansēm.
- ▶ Jūs saņemat labi pamatotu darbības plānu, kas izriet no jūsu reālajām vajadzībām.

>>>>>

2 Vai jums būs pieņemama mantošana pēc likuma?

Tagad ir vispiemērotākais laiks padomāt par savas labklājības vadību – neatkarīgi no vecuma. Viena no alternatīvām ir nedarīt neko (neplānot), tomēr šādā gadījumā mantojuma noteikumu piemērošanas rezultāts var būt grūti prognozējams.

Ja laikus nesagatavojat testamentu vai kā citādi neatrisināt savas mantas likteni (piemēram, slēdzot mantojuma līgumu, kas, lai arī praksē nav bieži izplatīts, juridiski ir piemērots mehānisms mantas nākotnes likteņa noteikšanai), jūsu nāves gadījumā jums piederošā manta tiks mantota, nevis ņemot vērā jūsu vēlmes, bet gan likumā noteikto kārtību.

Likumā ir noteiktas četras mantinieku šķiras:

- ▶ Pirmā šķira – mantojuma atstājēja lejupējie radinieki (bērni).
- ▶ Otrā šķira – mantojuma atstājēja tuvākie augšupējie radinieki (vecāki), kā arī mantojuma atstājēja brāļi un māsas.
- ▶ Trešā šķira – mantojuma atstājēja pusbrāļi un pusbmāsas.
- ▶ Ceturtā šķira – mantojuma atstājēja pēc pakāpes tuvākie sānu radinieki (piemēram, brālēni, māsīcas).

▶ Katra mantinieku šķira izslēdz zemāko. Piemēram, ja mantojuma atstājējam ir bērni, kas piesakās mantot, mantojuma atstājēja vecāki vai brāļi un māsas nemanto neko, pat ja to vēlētos.

▶ Katras šķiras mantinieki manto vienādās daļās (piemēram, ja ir trīs mantinieki, katrs saņem 1/3 no mantojuma). Ja mantojuma atstājējam likumisko mantinieku nav, manta piekrīt valstij.

▶ Laulātais netiek iekļauts nevienā no augstāk minētajām šķirām.

>>>>>

▶ Laulātais mantojot saņem mantojuma atstājēja bērna daļu, ja bērnu, kas vēlas mantot, ir mazāk par četri. Ja mantot vēlas četri bērni vai vairāk, laulātais manto ceturto daļu no visa mantojuma.

▶ Ja bērnu nav, bet ir otrās vai trešās šķiras mantinieki, laulātais manto vienu pusi no mantojuma. Ja nav ne bērnu, ne otrās, ne trešās šķiras mantinieku, laulātais manto visu mantojumu.

▶ Ja ir noslēgts dzīvības apdrošināšanas līgums, kurā norādīts konkrēts labuma guvējs, tad šis uzkrātais kapitāls tiek nodalīts no pārējiem mantojuma aktīviem.

▶ Ja ir noslēgts dāvinājuma līgums, ir iespēja nodot noteiktus aktīvus konkrētai personai jūsu dzīves laikā.

3 Kāpēc ir nepieciešams testaments?

Ja jums ir svarīgi, kas notiek ar dzīves laikā iegūto labklājību pēc jūsu nāves un kā turpmāk dzīvos jūsu tuvinieki, ir ieteicams sastādīt testamentu. Testaments sniedz plašas iespējas koriģēt likumos noteikto mantošanas kārtību.

Testaments ir mantojuma atstājēja vienaspusējs rīkojums, ko persona dod rīcībai ar savu mantu savas nāves gadījumā. Testamentu var sastādīt vai nu pie notāra, vai arī pašrocīgi (t.i., ne datorrakstā) uzrakstot. Likums vairs neprasa liecinieku klātbūtni testamentu sagatavošanā.

Testamentā var iekļaut noteikumus, piemēram:

▶ Ka manto persona, kas nav laulībā vai radniecībā ar mantojuma atstājēju (šis apstāklis ir aktuāls pāriem, kas nedzīvo laulībā vai tādu nevar slēgt).

▶ Ka manto juridiskā persona (piemēram, var novēlēt savus īpašumus labdarības mērķiem – universitātei, muzejam, slimnīcai u.tml.).

▶ Mantas turpmāko likteni (piemēram, noteikt īpašuma izmantošanas mērķi).

>>>>>